

Kinh nghiệm từ các nước

Đơn vị điều phối CPĐT (E-government Unit) là gì?

Đây là một bộ phận trong Hội đồng chính phủ (State Services Commission) có nhiệm vụ phối hợp các cơ quan thực hiện những nhiệm vụ của mình trong công việc CPĐT. Trưởng bộ phận này dễ dàng kết hợp những công việc của CPĐT, những trách nhiệm thực sự của CPĐT thuộc về tất cả các cơ quan trong chính phủ. Đơn vị điều phối đề nghị tất cả các cơ quan theo một chuẩn thống nhất giúp cho mọi người dễ dàng sử dụng.

CPĐT cung ứng những dịch vụ hành chính cho từng người, giúp cho mọi người những kiến thức cần bản về các chức năng, quyền hành của từng đơn vị. CPĐT làm cho công việc giữa dân với chính phủ dễ dàng và tiết kiệm hơn. Ví dụ tại Úc, những công việc hành chính qua mạng trực tuyến tốn từ 1 – 7 AUD nếu giao dịch bình thường không qua mạng sẽ tốn từ 2 đến 200 AUD cho những giao dịch tương tự, qua đường bưu điện hay điện thoại kể cả việc gửi những tập giấy quảng cáo. Tại New Zealand một mẫu đơn chuẩn của CPĐT là New Zealand Government Portal. Mẫu đơn này sẽ liệt kê và liên kết tất cả trang web của chính phủ lại giúp bạn tìm được những thông tin và các dịch vụ cần thiết.

Truy cập

Đối với những người không có máy tính

CPĐT không có nghĩa sẽ thay thế cách bạn tiếp cận các cơ quan chính phủ. Bạn vẫn có thể trao đổi với một số người trong cơ quan nào đó bằng máy tính, bằng điện thoại, hay bằng thư tín. Cho dù bạn không thích hoặc không biết sử dụng máy tính thì bộ phận trợ giúp sẽ trao đổi với các cơ quan qua mạng trực tuyến, đây là cách nhanh nhất để hỗ trợ những yêu cầu của nhân dân.

Phương pháp nào để tiến hành CPĐT cho nông thôn?

Tháng 10.2001 chính phủ New Zealand đã làm kế hoạch thí điểm đưa chương trình băng thông rộng

Những vấn đề của chính phủ điện tử

SƠN DƯƠNG

về nông thôn. Đây cũng là một phần của chính phủ trong việc áp dụng công nghệ thông tin phục vụ phát triển kinh tế và xã hội. Chính phủ muốn tất cả các cộng đồng dân cư có thể truy cập Internet tốc độ cao vào cuối năm 2003. Ở nước ta cũng vậy nhất là những vùng cao, hải đảo, nêu triển khai được CPĐT sẽ giảm chi phí và thời gian rất đáng kể cho những người dân.

Những người tàn tật được CPĐT phục vụ như thế nào?

Mục đích của CPĐT là mang những thông tin và dịch vụ đến cho mọi người dân, trong đó kể cả những người khuyết tật. Do đó, các trang web phải thiết kế theo một chuẩn thống nhất để mọi người có

thể truy cập.

Những thổ ngữ có cần đưa lên web không?

Một vài trang web CPĐT của vài nước có đưa những thổ ngữ của các nhóm dân tộc. Điều này làm ảnh hưởng ít nhiều đến công nghệ truyền thông. Tuy nhiên họ vẫn khuyến khích nên cố gắng đưa những thổ ngữ song song với quốc ngữ

Chi phí

Theo kinh nghiệm của New Zealand trong 4 năm tiến hành xây dựng CPĐT tốn đến 16 triệu USD chỉ riêng cho Đơn vị điều phối CPĐT (E-government Unit). Ngoài ra từng đơn vị tự nâng cấp trang web của mình đúng theo đúng chuẩn do

Đơn vị điều phối đề nghị.

Phải mang tính ổn định

CPĐT không phải là thời trang; đây là một bước chính trong xu thế hội nhập quốc tế. Nó không phải là một lựa chọn nhất thời mà là một công cụ trợ giúp cho chính quyền và cả người dân tiết kiệm thời gian, công việc khi trao đổi những vấn đề liên quan. Do vậy ngân sách phải sử dụng làm sao cho hiệu quả lâu dài. Công nghệ thông tin luôn phát triển, do vậy CPĐT sẽ phải chuyển đổi cho phù hợp, ít nhất là một năm phải rà soát lại tất cả để đáp ứng những kỹ thuật tiên tiến. Giống như một căn nhà có nền móng vững chãi, bộ khung kiên cố thì việc trang trí sẽ làm tăng giá trị ngôi nhà.

Lợi ích

Một khi người dân ngồi tại nhà không cần phải đến một văn phòng nào cho dù gần nhất, xếp hàng rông rần hay ngồi chầu chực một nhân viên chứng thực những bản sao thì chúng ta sẽ thấy lợi ích của CPĐT như thế nào. Ngay cả như bỏ phiếu qua mạng cũng giúp cho mọi người không phải quay về địa phương mình vừa tốn tiền tàu xe vừa tốn thời gian. Trong một vài năm gần đây tiền điện và nước thu qua ngân hàng, một cải cách nhỏ nhưng giúp biết bao nhiêu người những nỗi phiền toái khi phải bỏ cả buổi sáng sắp hàng đóng tiền.

Ví dụ ở một số nước người ta có thể tiến hành những công việc như sau:

- Đăng ký khai sinh, khai tử, kết hôn.
- Đơn xin trợ cấp BHXH hay BHYT.
- Trả thuế, khai thuế hay các hoá đơn thanh toán khác.
- Tìm hiểu các thông tin về các quy định hành chính cũng như luật pháp.

CPĐT có ảnh hưởng đến các doanh nghiệp?

Các doanh nghiệp dựa vào CPĐT sẽ tìm đúng những thông tin, những quy định cho mình như thế sẽ giảm bớt chi phí làm cho giá thành rẻ hơn để cạnh tranh hơn. Ví dụ như ở nước ta mới đây triển khai việc mở tờ khai hải quan qua mạng cũng

giúp cho các doanh nghiệp khỏi phải cử người đi tới đi lui nhiều bận. Một khi CPĐT phát triển sẽ thúc đẩy các doanh nghiệp mở rộng cũng như nâng cấp trang web của công ty mình như vậy sẽ giúp cho mọi người biết đến doanh nghiệp, một công việc quảng cáo thương hiệu rẻ và hiệu quả và như thế doanh nghiệp sẽ bán được nhiều sản phẩm hơn. Nói như vậy một khi CPĐT triển khai rộng khắp, hạ tầng cơ sở thông tin được đầu tư, doanh nghiệp sẽ tự mình đáp ứng những phát triển của xã hội và như thế CPĐT sẽ trở nên phổ biến. Đặc biệt ở nước ta vấn đề cải cách hành chính, cùng với việc chống tham nhũng thì CPĐT là chiếc chìa khóa cho vấn đề này. Một khi các thủ tục hành chính được công khai và minh bạch trên các trang web thì việc nhũng nhiễu sẽ dần dần biến mất.

Trở ngại

CPĐT phát triển có đồng nghĩa với việc thất nghiệp?

Khi hội nhập vào thời đại thông tin có nghĩa ta phải thay đổi một vài vai trò, một vài cơ quan có thể tăng hoặc giảm nhân sự. Một vài bộ phận phải chuyển từ những công việc bình thường sang các dịch vụ trực tuyến. Do vậy khi vai trò này phát triển người ta muốn sự trợ giúp trực tuyến thì ban điều phối phải thực hiện những phối hợp đồng bộ để mọi người đều có cơ hội tiếp cận ngang nhau.

An ninh

Những thông tin được gửi từ CPĐT đến người dân liệu có giá trị pháp lý? Một câu hỏi làm cho nhiều người băn khoăn trong thời đại thông tin, tin tặc có thể giả những trang web, những bọ phishing luôn chờ trên mạng để đánh cắp thông tin, số thẻ tín dụng và tiền bạc. Do vậy, mỗi CPĐT đều có hệ thống an ninh mạng (Secure Electronic Environment SEE) nhằm bảo vệ thông tin và các dữ liệu của dân chúng. Họ cũng khuyến cáo nhân dân luôn cảnh giác là không có điều gì là an toàn trên mạng, một khi có gì thắc mắc nên gọi ngay những nghi vấn của mình bằng nhiều phương tiện mà người dân cảm thấy an toàn.

Xác minh (Authentication)

Đây là một cách để xác định chính xác người nào truy cập vào dữ liệu, một số quốc gia tiến hành cấp mã số PIN (personal information number) tránh những tay tin tặc có thể đánh cắp dữ liệu cá nhân. Ngoài ra họ còn sử dụng những phương pháp mã hóa thông tin theo dạng PKI (Public Key Infrastructure). Một người mã hóa thông tin của mình rồi gửi đến một cơ quan hay ngược lại và chỉ riêng họ với cơ quan có mã mới để giải mã. Trong thời đại thông tin phát triển vượt bậc thì những biện pháp an toàn dữ liệu ngày càng được các cơ quan quản lý CPĐT quan tâm nhiều

Theo các chuyên gia, việc triển khai CPĐT VN còn kém là do nhận thức của các bộ, ngành, địa phương còn thấp; hạ tầng công nghệ thông tin và truyền thông còn yếu; môi trường pháp lý chưa hình thành, bí mật, an toàn thông tin chưa đảm bảo; cải cách hành chính chậm, phương thức điều hành lạc hậu; đầu tư dàn trải, và nguồn nhân lực cao cấp thiếu. Bên cạnh đó, việc xây dựng các đề án, dự án thiếu cụ thể cũng là một trong những nguyên nhân khiến cho việc áp dụng CPĐT tại VN không hiệu quả.
(<http://www.saigonnews.vn> 25.2.2005)